

Криза – це шанс для єднання й оновлення на шляху до прогресу

КОНСТАТУЮЧИ, ЩО КРАЇНА ОХОПЛЕНА МАСШТАБНОЮ СИСТЕМНОЮ ЕКОНОМІЧНОЮ КРИЗОЮ, ПРОФСПІЛКИ МАЮТЬ ВИЗНАЧИТИ СВОЄ МІСЦЕ І РОЛЬ У РОЗВ'ЯЗАННІ ГОСТРИХ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ.

.04

МАРАФОН ПРОФЕСІЙ

ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ МОЛОДІ

Відбувся черговий етап Марафону професій, який для школярів і ліцеїстів міста провів Северодонецький центр зайнятості.

.07

КОНКУРС

НА КРИЛАХ ПРОФСПІЛКОВОЇ ПОЕЗІЇ

До 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка відбувся творчий конкурс «Профспілкова ліра» серед профспілкової молоді.

.11

СОЦЗАХИСТ

Медичні гарантії окремим категоріям населення: хто має право на безкоштовні ліки?

.12

№ 13 (735) | 27.03.2014

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

РЕАКЦІЯ | Профспілки жорстко відреагували на наміри Кабміну щодо «затягування пасків» і категорично проти розв'язання існуючих проблем за рахунок трудящих. **.02**

ДІАЛОГ | Представники місії МВФ відгукнулись на ініціативу ФПУ і провели зустріч із представниками національних профцентрів України. **.03**

НА ЧАСІ | ФПУ сьогодні проходить складний шлях трансформації під впливом цілої низки відомих суб'єктивних і об'єктивних факторів, але це не дає права скласти руки. **.03**

ТЕМА НОМЕРА | ВІД РЕЗУЛЬТАТУ ІНФОРМБІТВИ ЗАЛЕЖИТЬ СПРИЙНЯТТЯ УКРАЇНИ СВІТОМ

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА – ЗБРОЯ, СТРАШНІША ЗА ЯДЕРНУ

Довкола України точиться потужна інформаційна війна, наслідки якої можуть бути драматичними для майбутнього держави. І всередині країни, і за її межами. Міжнародні експерти наголошують: від результату інформаційної війни залежить, якою світ увялятиме Україну. В образі мирних демон-

странтів, які повстали за майбутнє своїх дітей, чи в потворі правих екстремістів, які жбурляють коктейлі Молотова до помешкань громадян. Україна поки що програє інформаційний поєдинок із Росією. Чому так сталося, намагалися з'ясувати «Профспілкові вісті».

.08

Микола Шершун: «Головне – почути один одного!»

.05

ДОЛУЧАЙТЕСЬ ДО ОБГОВОРЕННЯ
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

ОФІЦІЙНО

СПІЛЬНА ЗАЯВА ФПУ та ПрАТ «Укрпрофоздоровниця»

Останнім часом з різних інформаційних джерел звучать заяви про націоналізацію кримських профспілкових санаторіїв, які входять до Приватного акціонерного товариства «Укрпрофоздоровниця».

Заявляємо, що даний санаторно-курортний комплекс у Криму входить до системи «Укрпрофоздоровниця» з часів оголошення незалежності України. Його послугами користується понад 2 мільйони трудящих.

Оздоровниці кожного року приймають на лікування та оздоровлення, реабілітацію після перенесених важких хвороб майже 100 тисяч трудящих за пільговими путівками.

«Укрпрофоздоровниця» діє на законних підставах. У її складі 17 са-

наторіїв, а всього – 22 суб'єкти господарювання в Криму, якими вона володіє на правах приватної власності, що підтверджено відповідними державними свідоцтвами.

Кримські санаторії свого часу були побудовані за рахунок профспілкових внесків, власником постійно підтримувалася і оновлювалася їх матеріально-технічна база. Щорічно у розвиток їхньої інфраструктури вкладалося більше 25 млн гривень.

Ми стурбовані, що внаслідок ситуації, яка склалася на півострові, зривається весняний сезон 2014 року і поставлена під загрозу літня оздоровча кампанія.

Така ситуація викликає масові звернення трудящих до профспілок і фондів соціального страхування. Вона веде до значних збит-

ків самих санаторіїв і негативно позначиться на соціальному становищі працівників цих закладів.

Неприпустимо, що майно, яке створювалося багатьма поколіннями за кошти всіх членів профспілок – громадян України намагаються протиправно привласнити в Криму і позбавити тисячі простих людей доступного лікування та оздоровлення.

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ,
в. о. Голови ФПУ

ОЛЕКСІЙ РОМАНЮК,
Голова Наглядової Ради
ПрАТ «Укрпрофоздоровниця»

МИКОЛА СУБОТА,
Голова Правління
ПрАТ «Укрпрофоздоровниця»

РЕАКЦІЯ

ЩОДО «ЗАТЯГУВАННЯ ПАСКІВ»

Профспілки категорично проти розв'язання існуючих проблем за рахунок трудящих.

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА

Профспілки Дніпропетровщини не згодні з намірами Уряду щодо виконання вимог МВФ зі скорочення соціальних видатків, підвищення цін і тарифів на газ та комунальні послуги, заморожування і без того низької зарплати працівників бюджетної сфери. Президія Дніпропетровського обласного об'єднання профспілок категорично проти вирішення існуючих проблем за рахунок трудящих і впевнена, що влада має віднайти необхідні кошти за рахунок ліквідації незаконних податкових і митних схем, наведення порядку у фінансовій сфері та держзакупівлях, детінізації зайнятості та оплати праці, запровадження реальних податків на багатство та розкіш.

ДОНЕЧЧИНА

Донецькі профспілки також виступили проти скорочення соціальних гарантій. На адресу в. о. Голови ФПУ Григорія Осового надійшов лист, у якому, зокрема, мовиться: «Вважаємо, що заяви Уряду про необхідність жорсткої економії коштів Держбюджету з метою невідкладної стабілізації фінансової ситуації повинні розуміти раціональне використання всіх наявних матеріальних і фінансових ресурсів, спрямування їх на підтримку всіх галузей економіки, збереження робочих місць, але ніяк не скорочення заробітної плати та соціальних гарантій населення України для наповнення Резервного фонду на забезпечення життєдіяльності армії».

КІРОВОГРАДЩИНА

Федерация профспілок Кіровоградської області зазначає, що в умовах відновлення суспільно-політичної стабільності будь-які рішення, які можуть негативно позначитися на рівні життя населення, мають бути максимально прозорими, обґрунтованими

та супроводжуватися упереджувальними заходами соціального захисту населення. Їм має передувати широке громадське обговорення, оскільки підвищення тарифів на енергоносії призведе до зростання рівня енергетичної бідності та ще більшого погіршення якості життя громадян.

ЛУГАНЩИНА

До ФПУ надійшов лист від Луганської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України, у якому зазначається: «Члени галузевої Профспілки виражають своє невдоволення та обурення з приводу інформації, що з'являється в ЗМІ, стосовно намірів Уряду щодо виходу з так званої кризи». Спільно вимагають негайно організувати зустріч із виконуючим обов'язки Президента України Олександром Турчиновим, Прем'єр-міністром України Арсенієм Яценюком і профспілковим активом країни в присутності представників Ради Майдану задля відкритого діалогу та обговорення нагальних проблем соціально-економічного розвитку нашої держави з метою забезпечення стабільності та добробуту народу України.

ДЕРЖСЛУЖБОВЦІ

«В умовах, коли Україна має одну з найменших у Європі кількість держслужбовців, а чисельність апаратних міністерств значно відстає від штатів аналогічних відомств європейських країн, застосування окремо лише оптимізаційних заходів унеможливить створення якісно нової, висококваліфікованої держслужби. Прагнучи врятувати ситуацію з фінансуванням шляхом скорочення держслужбовців, важливо не допустити необґрунтованої поспішності, адже саме вони втілюють у життя політику держави і від них значною мірою буде залежати реалізація подальших реформ в Україні», – йдеться у зверненні голови профспілки

Тетяни Нікітіної до Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка.

КУЛЬТУРА

Профспілка працівників культури України звернулася до Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка з приводу пропозиції Мінфіну щодо подальшого існування галузей гуманітарної сфери, викладених у проєкті Плану заходів з реалізації Програми діяльності Кабміну. Аналізуючи «План заходів», профспілка констатує, що його запровадження призведе до скорочення соціальних гарантій працівників галузей культури і спорту, що позначиться безпосередньо на їхній зарплаті, до занепаду по-збавлених бюджетної підтримки бібліотек, музеїв, театрів, концертних організацій, шкіл естетичного виховання, загальмує подальший розвиток дитячо-юнацького спорту та унеможливить доступ до культурних надбань широким верствам населення. Профспілка висловлює прохання не допустити впровадження звуження соціальних гарантій працівників галузей культури та спорту, щоб запропоновані антикризові заходи не стали новим детонатором соціального невдоволення та «точкою остаточного неповернення».

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

У зв'язку із прийняттям постанови Кабміну «Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету» та неоднозначним тлумаченням територіальними органами виконавчої влади та держзазначенням реалізації заходів, затверджених цією постановою, профспілка працівників охорони здоров'я звернулася до Прем'єр-міністра Яценюка та міністра охорони здоров'я Олега Мусія з проханням надати роз'яснення щодо правомірності її застосування для закладів галузі, що фінансуються з державного та місцевих бюджетів у частині обмеження окремих видів плат працівникам галузі.

ПОЗИЦІЯ

ЩОДО МИРНОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ СИТУАЦІЇ, ЩО СКЛАЛАСЯ В УКРАЇНІ

Профспілки засуджують агресивні дії Російської Федерації на території суверенної України.

АВТОМОБІЛЬНЕ ТА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ МАШИНОБУДУВАННЯ

У заяві Профспілки працівників автомобільного та сільськогосподарського машинобудування України щодо мирного врегулювання ситуації, що склалася в Україні, зазначається, що виконком ЦР профспілки вкрай стурбований ситуацією, що склалася у зв'язку з останніми подіями в АР Крим, засуджує агресивні дії Російської Федерації на території суверенної України і звертається до керівників Росії та України з вимогою зробити все можливе для недопущення кровопролиття та забезпечення мирного врегулювання конфлікту.

«У цей складний для всіх нас час позиція профспілки полягає в тому, що Україна має бути цілісною, неподільною і незалежною державою.

Ми закликаємо профспілкові організації всіх регіонів об'єднатися та не допустити дестабілізації обстановки в Україні.

Профспілка виявляє готовність до суспільного діалогу в інтересах стабільного розвитку та майбутнього України. Вона і надалі буде майданчиком профспілкової солідарності трудящих галузі зі сходу і заходу, зміцнення зв'язків між людьми, виступатиме за територіальну цілісність України та недопущення будь-яких проявів сепаратизму, ефективний розвиток машинобудівної галузі з гідними умовами праці та безкомпромисло боротиметься з порушеннями трудових прав», – йдеться у заяві з підписом голови профспілки АСМУ Василя Дудника.

АТОМПРОФСІЛКА

Зважаючи на високий авторитет Федерації незалежних профспілок Росії та її членських організацій в суспільному житті Росії, Профспілка спілка працівників атомної енергетики та промисловості України звернулася до ФНПР з проханням звернутися до керівництва Російської Федерації з вимогою невтручання у внутрішні справи України та припинення військової ескалації шляхом негайного повернення військ Російської Федерації в місця їх постійної дислокації.

«Розуміючи той факт, що у зв'язку з розгорнутою інформаційною пропагандою російські колеги не завжди мають можливість отримувати достовірну інформацію про події в Україні, а особливо в Криму, повідомляємо Вам, що в Криму, як і в інших регіонах країни, не утискаються права і свободи громадян Росії і російськомовних громадян України. Штучне інформаційне нагнітання обстановки в Україні, маніпулювання фактами, а також військова підтримка Російською Федерацією дій нелегітимного керівництва Криму, – все це, на наш погляд, може призвести до руйнування цілісності країни, до ескалації конфлікту і можливого кровопролиття між братніми народами. Конфлікт в АР Крим потенційно несе серйозні загрози не тільки для жителів України, від чого постраждає братський народ Росії та громадяни інших країн», – зазначається у зверненні за підписом голови ЦК Атомпрофспілки Валерія Матова.

ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО

ЦК Профспілки працівників лісового господарства України звернувся з листом до Голови Федерації профспілок працівників лісових галузей Співдружності незалежних держав із закликом використати всі наявні засоби та можливості для недопущення агресії Російської Федерації щодо суверенітету України та запобігти кровопролиттю.

«Профспілки працівників лісових галузей усіх держав СНД завжди були єдині в питанні забезпечення трудових прав і соціально-економічних інтересів людей праці. Нас завжди об'єднувала спільність інтересів і культурних традицій. Закликаємо Вас, дорогі колеги, використовувати всі наявні засоби та можливості щодо запобігання агресії Російської Федерації по відношенню до суверенної держави Україна, не допустити порушення її територіальної цілісності, запобігти кровопролиттю!

У двадцять першому столітті всі спірні питання мають вирішуватися виключно за столом переговорів», – наголосив голова Профспілки працівників лісового господарства України Степан Кривов'язий.

КАБМІН

РІШЕННЯ УРЯДУ: ПОЗИЦІЯ ПРОФСПІЛОК

Актуальні питання життя антикризових заходів та забезпечення стабільності у державі було розглянуто на засіданні Кабміну 19 та 25 березня, повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ.

Як поінформував в. о. Голови ФПУ Григорій Осовий, який представляє профспілкову сторону на засіданнях Уряду, одним з питань, що найбільше зацікавили профспілки, було питання, пов'язане із внесенням змін до законодавства про оподаткування. «Оскільки Уряд веде пошук додаткових джерел надходження коштів до Держбюджету для забезпечення своєчасності соціальних виплат, це питання нині найважливіше, – зазначив профспілковий лідер. – Імовірно, будуть і непопулярні пропозиції, що стосуються оподаткування діяльності бізнесу в різних сферах. Разом з тим, судячи з матеріалів, що були надані, існують і так звані «зони недоторканності» в оподаткуванні монополій».

Увагу профспілкової сторони привернув проект ЗУ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування процентів та дивідендів». «Ми неодноразово привертати увагу і Уряду, і парламенту до того, що існує несправедливість в оподаткуванні, – підкреслив в. о. Голови ФПУ. – Якщо трудові доходи сьогодні оподатковуються за ставкою 15–17%, то доходи від капіталу у вигляді відсотків від розміщення вкладів на депозитні рахунки взагалі не оподатковуються. В системі оподаткування повинна бути соціальна справедливості. Ця проблема була порушена державними органами, і з 1 січня 2015 року мала вводиться ставка в розмірі 5%, але оподаткування капіталу знову було втричі меншим, ніж оподаткування трудових доходів, заробітної плати. Уряд прийняв рішення застосувати таку ж ставку податку на пасивні доходи, як і в трудові, тобто 15%, а також, щоб цей закон почав діяти з 1 квітня п. р. Це бачиться одним з джерел поповнення бюджету».

Говорячи про соціальний бік рішення Уряду, в. о. Голови ФПУ наголосив, що це питання ФПУ неодноразово ставила перед МОП. «Думка Прем'єр-міністра про те, що неоподаткованим може бути депозит у розмірі до 50 тис. грн мотивується тим, що понад 90% громадян країни мають середній розмір суми депозитів, що не перевищує цієї суми, – зазначив Григорій Осовий. – Таке рішення відповідає позиції профспілок про те, що запровадження диференційованих підходів є справедливим». Григорій Осовий запропонував увести дві шкали щодо оподаткування: оподаткову-

вати загальну суму депозитів, яких у громадянина може бути декілька, в розмірі, що відповідає гарантованому вкладів фізичних осіб, тобто 200 тис. грн сукупно, а ось податок на відсотки від дивідендів, на його думку, можна було б збільшити. Адже це є вкладенням в бізнес. «Профспілки висловили свою позицію щодо захисту вкладників, бо природа заощаджень зовсім інша, ніж дивідендів, – сказав він. – Тим самим вони це раз показали, що відстоюють соціальну справедливість на всіх рівнях. Мінфін запевнив, що ці пропозиції будуть враховані».

Ще одним важливим питанням, яке розглянув Уряд, було створення урядових комітетів. «Вже прийнято рішення про створення чотирьох урядових комітетів, – зазначив Григорій Осовий. – Проте в їхньому складі не було визначено представництво з боку профспілок та роботодавців. Хоча на минулому тижні Уряд пропонував, що в їх складі мають бути представники СПО профспілок».

25 березня Кабмін розглянув великий пакет законопроектів та проектів урядових постанов, представлених Мінфіном і Мінекономіки, що стосуються економічної та соціальної сфери і спрямовані на запровадження непопулярних заходів жорсткої бюджетної економії. Відбулася надзвичайно гостра та напружена дискусія, оскільки наслідком їх ухвалення стане підвищення податків, цін, тарифів і водночас заморожування зарплат, пенсій та інших соціальних виплат. «Все це відбувається в умовах поглиблення кризи в економіці, девальвації національної валюти, значного зростання інфляції і подорожчання енергоносіїв, – зазначив в. о. Голови ФПУ. – Профспілки і трудящі вкрай негативно поставляються до таких новацій, які значною мірою пов'язані з Урядом МВФ в обмін на кредитну підтримку України. Цілоком зрозуміло, що профспілки не підтримають таких жорстких умов, які потягнуть за собою не тільки скорочення робочих місць, а й зарплат, пенсій, і всього, що пов'язане із забезпеченням гідного рівня життя людей».

ФПУ наразі проводить детальний аналіз урядових ініціатив та після їх доопрацювання в комітетат Верховної Ради висловити свою консолідовану позицію з урахуванням думки членів Президії ФПУ 27 березня.

КОРОТКО

ФІНАНСУВАННЯ | Профспілки працівників вугільної промисловості України звернулися до Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка щодо фінансування вугільної галузі з Держбюджету України в 2014 році та збереження пільг шахтарям.

СПІВПРАЦЯ | 21 березня в. о. Голови ФПУ Григорій Осовий звернувся до міністра соціальної політики Людмили Денісової із пропозицією про подальшу співпрацю між соцпартнерами. У листі також повідомляється, що від СПО об'єднань профспілок координацію роботи щодо співпраці з Мінсоцполітики доручено заступнику голови СПО об'єднань профспілок Сергію Кондрюку.

УГОДА | З метою організації виконання Заходів щодо забезпечення виконання Угоди про співпрацю між Держінспекцією з питань праці України та ФПУ на 2014 рік 18 березня відбулася робоча зустріч заступника керівника департаменту правового захисту – заступника головного інспектора праці – керівника управління захисту трудових прав Ірини Сидорак та заступника директора департаменту контрольно-наглядової діяльності – начальника відділу з питань додержання законодавства про працю Держпраці Олени Коновалової.

ЗАСІДАННЯ | 17 березня відбулося засідання Організму з підготовки та проведення у 2014 році Дня охорони праці в Україні, на якому було прийнято Звернення під гаслом «Безпека праці та здоров'я під час використання хімічних речовин на виробництві» та План заходів до Дня охорони праці. Від ФПУ в засіданні взяв участь заступник Голови ФПУ Сергій Українець.

ДІАЛОГ

МВФ ОБГОВОРІВ ІЗ ПРОФСПІЛКАМИ НАЙБІЛЬШ АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ

Представники місії Міжнародного валютного фонду відгукнулись на ініціативу Федерації профспілок України і провели зустріч із представниками національних профцентрів України – членами Міжнародної конфедерації профспілок, повідомляє Департамент міжнародної роботи апарату ФПУ.

Основною темою зустрічі були соціальні аспекти умов надання кредиту. «Сьогодні національна економіка дійсно потребує фінансової допомоги. Ми розуміємо, що отримання кредиту МВФ є вкрай необхідним і його виділення може дати позитивний поштовх для економічного розвитку, більш того, це відкриває для України доступ до інших фінансових джерел, наприклад Світового банку. Водночас профспілки, які представляють інтереси людини найманої праці, зацікавлені в тому, щоб ці заповнення не були розпорощені, а першочергово в терміновому порядку були спрямовані на модернізацію виробництва, виходячи з того, що значна частина промислових підприємств уже вичерпала свій технологічний ресурс. Підписання Угоди про створення всеохоплюючої та поглибленої зони торгівлі з ЄС поставить передвітчимизною промисловістю нові виклики щодо конкурентоспроможності товарів і послуг національного виробника. Ми повинні бути підготовлені до роботи в нових соціально-економічних умовах», – наголосив у своєму виступі в. о. Голови ФПУ Григорій Осовий. Він також зазначив, що проведення Урядом економічних реформ у жодному разі не повинно погіршити рівень життя людей, а навпаки, дати шанс на гідну працю.

Інвестиції в модернізацію економіки, створення нових робочих місць – це те, заради чого мільйони українців повстали і вийшли на майдани, щоб змінити життя на краще. Григорій Осовий нагадав главі місії Фонду в Україні Жерому Ваше, що восени минулого року він говорив про те, що від України не очікують різкого підвищення тарифів на енергоносії. Профспілки, підкреслив профспілковий лідер, стягують на принциповій позиції щодо забезпечення прозорості при визначенні нових цін і тарифів, а також вимагатимуть, щоб була надана переконлива аргументація у кожному конкретному випадку такого підвищення.

Керівник місії МВФ Микола Георгієв поділився з представниками профспілок власною оцінкою стану справ в Україні. Він підкреслив, що країна перебуває в дуже складній економічній ситуації. У зв'язку з цим він заявив, що Україна не може дозволити собі такий державний бюджет, який вона затвердила на 2014 рік. За його словами, в Україні також відсутні можливості для зростання зарплат та пенсій. Потрібно скоротити надмірні видатки, включаючи капіталізації, прийняти новий Закон про держзакупівлі, щоб зламати шахрайські схеми, що існували в минулому.

«Ми не повинні в гонити за економічними показ-

никами забувати, заради чого робляться реформи, а відтак маємо відповісти на запитання, як позначиться виконання умов кредитування на рівні бідності населення в нашій країні, зокрема енергетичній бідності, як зміниться рівень життя українців за індексом людського розвитку, який щорічно визначається ООН щодо кожної країни. Ми станемо ближчими до європейських показників чи будемо ще більшими аутсайдерами?» – поставив запитання заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк.

Помилковими назвав заступник голови освітнянської профспілки Сергій Романюк підходи представників МВФ, які визначили завищеними державні видатки на оплату працівників бюджетної сфери, і закликав зупинити дискримінацію і несправедливість стосовно бюджетників.

Підсумком зустрічі стали домовленості про проведення постійних зустрічей між профспілками та представниками Місії МВФ в Україні, зокрема тематичних зустрічей з питань зарплати, податкового законодавства, охорони довкілля.

У заході також брали участь голова Профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України Василь Андреев, керівник департаменту міжнародної роботи апарату ФПУ Василь Шиллов.

АКТУАЛЬНО

ЧАС ВИМАГАЄ ВІД ПРОФСПІЛОК НЕСТАНДАРТНИХ РІШЕНЬ

ФПУ сьогодні проходить складний шлях трансформації під впливом цілої низки відомих суб'єктивних і об'єктивних факторів, але це не дає права скласти руки, а змушує по-новому організувати роботу в центрі та на місцях, мобілізувати зусилля членів профспілок на підвищення ефективності та результативності їхньої діяльності. Таким був лейтмотив чергової наради керівників галузевих профспілок, повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ.

Заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк, який головував на нараді, акцентував увагу на тому, яким має бути адекватне реагування профспілок на наміри державних органів проводити непопулярні реформи, що реформування економіки не повинне проводитися за рахунок людини праці, а підвищення цін і тарифів має відбуватися не за арифметичним

зростанням, а в результаті глибокого обґрунтованого аналізу цього питання за участю профспілок. Профспілкові лідери також обговорили такі важливі питання, як необхідність внесення змін до Держбюджету цього року в частині захищеності соціальних статей та пропозицій до Основ бюджетної політики на 2015 рік, підготовка до укладення Генугоди

на новий термін, пошук нових підходів до розвитку соціального діалогу, оновлення законодавства про соціальний діалог. Підсумовуючи, Сергій Кондрюк закликав членські організації, попри сьогоднішню кризу, намагатися зазирнути вперед та невідкладно закласти фундамент післякризової стратегії подальшого розвитку профспілок.

НАША БОРОТЬБА

КРИЗА – ЦЕ ШАНС ДЛЯ ЄДНАННЯ Й ООНОВЛЕННЯ НА ШЛЯХУ ДО ПРОГРЕСУ

Констатуючи, що країна охоплена масштабною системною економічною кризою, профспілки мають визначити своє місце і роль у розв'язанні гострих соціальних проблем.

Сергій КОНДРЮК

заступник Голови Федерації профспілок України

ЗАГРОЗИ ТА ЇХНІ НАСЛІДКИ

Найбільш загрозливим у цій ситуації є зменшення економічної активності, скорочення виробництва і, як результат, прогнозується падіння ВВП протягом поточного року. В таких умовах патріотично налаштовані суспільні сили мають консолідуватись та використати весь свій потенціал для якнайшвидшого подолання як поточних проблем, так і першопричин економічних негараздів. Саме тоді соціальний діалог покаже свою дієздатність або доведе, що представники сторін соціального діалогу не мають солідарних цілей, і їх відносини є антагоністичними.

Досвід багатьох країн і низки українських компаній демонструє, що конструктивний пошук варіантів вирішення проблем за столом переговорів з урахуванням інтересів усіх сторін і націленістю на перспективу дозволяють підприємствам і галузям не тільки пережити кризу, а й мати високий потенціал для прогресу в посткризовий період. Водночас існує небезпека, що частина українського бізнесу та політикуму, що не є патріотично налаштованою та соціально відповідальною, використовує кризу в своїх корисливих інтересах і перекладає весь тягар негараздів на плечі трудящих, суспільства та держави. Від такої когорти виходить загроза надмірного та необ'єктивного:

- скорочення робочих місць і навіть масових звільнень через банкрутство підприємств, закриття закладів громадського обслуговування;
- стримування чи заморожування заробітних плат, зростання обсягів заборгованості, примушення до неоплачуваних відпусток чи неповного робочого часу;
- неналежного фінансування заходів з охорони праці, економії на засобах індивідуального і колективного захисту та на видатках із реабілітації після роботи в шкідливих умовах;
- згортання сфери колективно-договорного регулювання, спроби одностороннього зупинення зобов'язань за колективними;
- звуження сфери і результативності соціального діалогу, ухилення від своєчасних консультацій з профспілками при запровадженні «непопулярних» реформ чи адміністративних рішень.

Ці загрози є найбільшими за весь період незалежності і можуть мати

СЕРГІЙ КОНДРЮК, ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ:

«Ситуація дає нам вимушений, але шанс кардинально перебудувати економіку та ринок праці у відповідності до сучасних вимог і можливостей з амбітною націленістю на перспективу».

катастрофічні наслідки незворотного характеру для країни в цілому та ринку праці передусім. При цьому така ситуація дає нам вимушений, але шанс кардинально перебудувати економіку та ринок праці у відповідності до сучасних вимог і можливостей з амбітною націленістю на перспективу.

Водночас чи не вперше Україна має можливість отримувати багатомільярдні інвестиції на довгостроковій основі, а не спекулятивні кредити на короткі періоди. Спрощення процедури та зниження/скасування мит при експорті вітчизняної продукції до Євросоюзу, взаємодія із західними партнерами у боротьбі з корупцією, тіньовою економікою, дискримінацією в сфері праці дозволяють відкрити принципово інші горизонти соціально-економічного розвитку. При цьому загострюються питання конкурентної відповідності нашої продукції, посилюються протиріччя на ринку праці через полегшене перетікання робочої сили між країнами та зростання частки іноземних працівників на вітчизняному ринку праці. Переструктуризація галузей вітчизняної економіки потребуватиме колосальної роботи з перепрофілювання підприємств, перенавчання персоналу.

АЛГОРИТМ ДІЙ

Для визначення позиції профспілок щодо методів подолання кризових явищ слід чітко розуміти, якою ціною і за рахунок кого буде долатися криза. І головне – заради чого приносяться жертви, і хто буде користуватись майбутніми здобутками.

Таким чином, профспілки мають брати участь одночасно в двох процесах: боротьбі за мінімізацію негативних наслідків економічної кризи та активної роботи із закладення соціально прогресивного фундаменту нової посткризової економіки й суспільного розвитку. Пропонуємо наступні кроки:

– Укласти дво- або тресторонні (профспілки, роботодавці та виконавча влада) публічні договори про консолідацію дій на збереження трудових колективів, забезпечення законності в сфері трудових відносин у період економічної кризи (завершимо підготовку проекту такого договору).

– Забезпечити конструктивний соціальний діалог з Урядом і міністерствами, місцевими органами влади в рамках реалізації плану заходів «Сто днів – сто кроків Уряду» та відповід-

Ключовим у запропонованій програмі поточних профспілкових дій є спроможність усіх профспілкових організацій солідаризуватись для оперативної та адекватної боротьби із соціально шкідливими рішеннями роботодавців, чиновників, політиків, а також сприяння захисту суспільних цінностей і реалізації прав та інтересів членів профспілок.

них галузевих і регіональних програм для забезпечення максимальної реалізації позитивних новацій та віднаходження рішень щодо мінімізації соціальних обмежень та повноцінного захисту працівників від падіння життєвого рівня. При цьому з обов'язковим закладенням в проектні документи передумов соціального прогресу в післякризовий період (завершимо розробку плану заходів ФПУ щодо урядових ініціатив).

– Максимально співпрацювати з органами інспекції праці та прокуратури щодо швидкого реагування на порушення законних прав членів профспілок. За потреби проводити акції біля тих структур, які неадекватно реагують на профспілкові звернення.

– Сформувати «дорожню карту» подолання зон дискримінації та несправедливості в сфері праці (регіональний, галузевий, національний рівні) та зробити її основою будь-яких переговорів і угод між сторонами соціального діалогу, зокрема нової Генеральної угоди (в стадії завершення).

– Оперативно сформувати профспілкові бачення нової соціальної політики, нової політики оплати праці та направити ці профспілкові ініціативи (разом з «дорожньою картою» подолання соціальних несправедливостей) кандидатам в Президенти для включення у свої програми, депутатам для законотворчої роботи, а Уряду, міністерствам, місцевій владі та роботодавцям – для врахування в галузевих, регіональних та Генеральній угоді (переформатуємо проект нової Генугоди).

– Цілеспрямовано домагатись розгляду на всіх рівнях прогнозу розвитку регіональних, галузевих і національних ринків праці в контексті очікуваних структурних змін. Вимагати та найактивнішим чином брати участь у розробці конкретних середньо- і довгострокових програм зайнятості населення, планового перепрофілювання чи компенсаторної замі-

ни підприємств, що ліквідуються або не є перспективними. Ініціювати запровадження новітньої кадрової політики на основі локальної і глобальної професійної конкуренції працівників, приділяти цьому питання максимум уваги при формуванні колективних дій та при визначенні регіональної та національної політики зайнятості.

– Активно поширювати в ЗМІ (насамперед, профспілкових) позитивну практику профспілкової роботи й соціального діалогу та висвітлювати кожен факт порушень прав членів профспілок і дій/бездіяльності профорганів по сприянню їх усуненню, наявності/відсутності солідарних профспілкових дій підтримки (формуємо солідарну мережу та план профспілкового медіа-наступу).

– Провести масштабний профспілковий соціально-економічний та правовий всеобуч профактиву всіх рівнів та утворити вертикальну постійну профспілкову школу економічних і правових знань (обговорюються доцільність та фінансові можливості).

– Утворити в Академії праці, соціальних відносин і туризму (АПСВіТ), а також обласних навчально-методичних центрах профспілок курси профспілкових переговорників і організаторів колективних дій для навчання веденню результативних переговорів по укладанню колективних угод, а також ефективному розв'язанню колективних трудових конфліктів. (Питання вноситься на розгляд Президії ФПУ в рамках підготовки проекту постанови квітневої Ради ФПУ.)

– Провести в усіх профспілкових організаціях засідання колегіальних органів, на яких виробити план практичних дій у період кризи та визначити чіткі завдання для делегування профструктурам вищого/нижчого рівня. Щомісяця (можливо, частіше) проводити публічний звіт виконання плану та коригувати тактику дій і форм боротьби.

РОЗМОВА З ГОЛОВОЮ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ МИКОЛОЮ ШЕРШУНОМ

Тамара СТЕЦЮК,
Жанна АРСЕНІЧЕВА
Рівненська обл.

Після завершення Форуму «Соціальний діалог – дієвий механізм участі влади, роботодавців, профспілок у формуванні соціальної держави» голова Федерації профспілок Рівненщини Микола Шершун, який був основним доповідачем на Форумі, поділився своїм баченням останніх подій у країні та розповів про напрями вдосконалення соціального діалогу в області.

– Микола Харитонович, чому, на Вашу думку, нині виникла така напруга в суспільстві? Як варто діяти, щоб у майбутньому запобігти масштабним кризовим явищам?

– Причину подій, що відбуваються в Україні, я бачу в тому, що влада протягом багатьох років не чула людей, та що там казати, навіть не прагнула почути, а проголошений діалог із профспілками був схожий на розмову сліпого з глухим. Нас не розуміли, коли ми прямо вказували на приклади нехтування інтересами простих людей, на корупцію, на занепад виробництва і неадекватний розподіл результатів праці. Напевне, не так вказували. Говорили високими словами з трибун, а не простою мовою народу, який, наприклад, змусив себе почути через майдани і кровопролиття... Для профспілок це урок, бо ми не завжди ефективно використовували чудовий механізм цивілізованого вирішення всіх назрілих проблем – соціальний діалог, який у всьому світі вважається основним потужним важелем вирішення соціально-економічних питань. Саме тому минулого року спеціалісти Федерації профспілок області разом із колегами з членських організацій побували на багатьох підприємствах і в організаціях усіх районів Рівненщини, містах обласного підпорядкування і в самому Рівному. Проаналізували всі проблеми та надали практичну допомогу з питань колективного регулювання для поліпшення соціально-економічного стану в трудових колективах. І переконалися, що там, де партнери соціального діалогу діють узгоджено, там і більший за-

Головне – почути один одного!

хист, нормальний робочий мікроклімат, урешті, кращі результати праці.

– Ваша оцінка ситуації свідчить про те, що соціальний діалог все ж таки потребує переформатування?

– Так, і Форум, який ми провели, це підтвердив. Як одна зі сторін соціального діалогу ми були недостатньо «зубаті», вимогли до бізнесу і влади (у своїх виступах на цьому наголошували очільники області, роботодавці, профспілкові активісти). Нині зроблені серйозні кроки для перебудови соціального діалогу з акцентом на його ефективність. Маємо широке поле діяльності, продовжуємо співпрацювати з владою, об'єднанням роботодавців, через колективні договори, які є своєрідною міні-конституцією, маємо домогтися підвищення конкурентоспроможності економіки регіону, гідної оплати праці, створення ефективних робочих місць.

Для цього напрацюємо спільні заходи, що базуватимуться на пропозиціях, внесених членськими організаціями Федерації профспілок області.

Час іде вперед, змінюється політична ситуація, і профспілки мають суттєво посилити захисні дії щодо людей найманної праці. Ми повинні бути в курсі справ кожного колективу, працювати з людьми і знати їхні проблеми. Про це говоритимемо на наших конференціях, з'їздах. Ми приречені працювати з владою і роботодавцями, для захисту людини праці маємо консолідовано вирішувати спірні питання із соціальними партнерами. Тільки у такий спосіб усі прагнення до кращого життя маємо втілювати в лагодні рядки Регіональної угоди.

– Отже, профспілки як найбільші громадські організації області готові підставити плече та докласти зусиль для

Саме від злагодженості дій усіх владних, профспілкових структур і об'єднань роботодавців залежить формування позитивного результату, відтак – поліпшення життя мешканців області.

розбудови громадянського суспільства?

– Звісно, адже іншого просто не дано. Ми знаємо, що за останні роки було зведено нанівець громадський контроль у вищеперелічених питаннях. Державу перевіряла сама держава – в особі державних інспекторів праці та охорони праці. Саме тому ставимо завдання перед Федерацією профспілок України домогтися повернення права цього контролю і права законодавчої ініціативи, що завжди було прерогативою профспілок. А першочергове завдання – домогтися укладення нової Генеральної угоди, з урахуванням боротьби за нову державну політику престижності праці. Якщо ми хочемо бути європейською країною – неприпустимо нехтувати інтересами тих, хто створює блага.

– В уряді вже лунали заяви про те, що Україна виконає всі вимоги МВФ задля отримання нових кредитів на розвиток економіки. Основна вимога – підвищення тарифів ЖКГ для населення. Отже, знову порятунок держави хочуть покласти на плечі найбільш уразливих верств населення. Прокоментуйте це, будь-ласка.

– Звісно, це неприпустимо. Адже маємо в країні жахливу ситуацію, коли працююча людина не може забезпечити себе від бідності, не кажучи вже про непрацевдатних членів сім'ї. За статистикою, за межею бідності сьогодні перебуває 19% українських працівників. У європейських країнах мінімальна ставка заробітної плати становить 2,5–3 прожиткових мінімуми, а у нас мінімальна заробітна плата і є прожитковий мінімум. У промисловому секторі частка виплат на заробітну плату становить лише 6% собівартості, тоді як у країнах з розвинутою економікою – 30–35%. Фонд оплати праці у валовому продукті України – 32%, у європейських країнах – 60–65%. Тож як для такого бідального народу підвищувати в рази плату за комунальні послуги? До речі, в їх структурі найбільша ціна – оплати за газ.

Щороку Україна видобуває понад 20 млрд кубів власного газу, його має повністю вистачити, аби задовольнити потреби населення. Собівартість видобутку цього газу становить 80 доларів, а отримувала його країна від власників труби за ціною імпортованого – 400 доларів за 1000 кубів. То кого ж дурять? Власний народ?

Громадськість має бути інформована, чому «Нафтогаз» є збитковим, хто заробляє на постачанні блакитного палива до України, чому всього лише за кілька місяців борги зросли до 2 млрд доларів.

Останніми роками ми були свідками того, як планомірно закручується система збирання податків, яка вона непрозора і несправедлива, тому завдання номер один – і для профспілок у тому числі – перехід до соціально спрямованої системи оподаткування, яка сприятиме розвитку економіки, а добросовісному працівникові дасть змогу отримувати гідну заробітну плату та мати соціальні переваги.

– Які зміни мають відбутися в нашому профспілковому середовищі, аби кожен відчув захист профспілки?

– Профспілки мають оновитися, відійти від формалізму, виконувати захисні функції. Аби не залежати від роботодавця за виконання профспілкової роботи, її оплата має здійснюватися через централізований профбюджет. Ми маємо спрямовувати кошти на забезпечення профспілкових програм, і для цього просто необхідна часткова централізація коштів. Не можуть бути сильними, самостійними, вмотивованими профспілкові осередки, якщо вони фінансово неспроможні. Ми повинні мати можливість створювати страйкові фонди і використовувати ці кошти за потреби, вільно, адресно спрямовувати грошові ресурси на оздоровлення, навчання профілактику, розвиток інформаційної складової, без якої неможливо створити позитивний імідж профспілок.

Ще одне важливе питання: на повну силу належить запровадити Національний тристоронній соціально-економічний рад, яка має посилити свій вплив на рівень соціального діалогу в регіонах.

Широким обговоренням Меморандуму про соціальне партнерство в області ми зробили тільки перший успішний крок до подальшого просування соціального діалогу. Переконаний, що підписання нової Регіональної угоди сприятиме його продовженню.

Із досвіду знаю, що попереду надзвичайно серйозна та складна робота, і саме від злагодженості дій усіх владних, профспілкових структур і об'єднань роботодавців залежить формування позитивного результату, відтак – поліпшення життя мешканців області.

США: ПРАЦІВНИКИ MCDONALD'S ЗАХИСТИЛИ СВОЇ ПРАВА

У Нью-Йорку власник семи ресторанів міжнародної корпорації McDonald's Роберт Сиснерос погодився виплатити майже 500 тис. доларів компенсації співробітникам, які звинувачували компанію у порушенні своїх прав. Як заявили представники прокуратури Нью-Йорка, відпо-

відно до умов досудового врегулювання цю суму буде розділено між 160 співробітниками. Сиснерос також пообіцяв розслідувати всі випадки порушення трудового законодавства в ресторанах McDonald's, які йому належать. Раніше в суди трьох американських штатів – Каліфорнії,

Мічигану та Нью-Йорка надішли сім позовів проти корпорації. McDonald's звинувачували у систематичному порушенні прав персоналу, у тому числі незаконному зниженні заробітної плати. У позовах, зокрема, йшлося про те, що працівникам не відшкодовували витрати на

прання уніформи. У підсумку з урахуванням цих витрат їхня заробітна плата виявилася нижчою за мінімальну визначену законом, яка становить у США 7,25 долара за годину. Крім того, частині персоналу доводилося працювати понаднормово без додаткової оплати.

ІНДІЯ

ЧЕРЕЗ КОНФЛІКТИ З ПРОФСПІЛКАМИ TOYOTA ПРИЗУПИНИЛА ВИПУСК АВТОМОБІЛІВ

Найбільша у світі автомобілебудівельна корпорація Toyota Motor Corp. на невизначений термін закрила два заводи в Індії, де з минулого року не припинялися гострі конфлікти з робітниками через заробітну плату.

Обидва заводи розміщені в індійському штаті Карнатака в районі міста Бангалор. Представники Toyota зазначають, що локаут – вимушений захід, до якого вдалися задля забезпечення безпеки співробітників і запобігання насильству. Компанія заявила про наміри

продовжувати переговори із профспілкою, проте коли завод відновить свою роботу – допоки не відомо. Сумарна потужність двох заводів – близько 310 тис. автомобілів на рік. На підприємствах збирали седани Samru та Corolla.

ШВЕЦІЯ

У ПЕНСІОНЕРІВ З'ЯВИТЬСЯ МОЖЛИВІСТЬ ТРУДИТИСЯ ДО 69 РОКІВ

Відповідну пропозицію для обговорення на спеціально створеній комісії висів міністр соціального захисту населення країни. Високопосадовець пропонує надати громадянам країни можливість за бажанням працювати після виходу на пенсію. Питання про вік виходу на пенсію викликало жваві дискусії в суспільстві.

Профспілки робітничого класу, «блакитні комірки» доводять, що люди просто не зможуть працювати довше віку, встановленого нинішнім законом. Це пов'язано зі специфікою багатьох професій, які потребують фізичної підготовки. Вони переконують, що нині лише у небагатьох представників робочого класу вистачає сил, аби допрацювати до пенсії.

ІТАЛІЯ

ВОДІІ ЗАБЛОКУВАЛИ ГРОМАДСЬКИЙ РУХ

20 березня було заблоковано рух автобусів, трамваїв, потягів метро в основних містах Апеннін – Римі, Мілані, Неаполі, Турині.

Особливо складна ситуація спостерігалася у Венеції, де було призупинено рух понад 50% водних трамвайчиків вапоретто, які є основним транспортом для пересування в місті.

Акцію підтримали всі транспортні профспілки на знак протесту проти неспроможності влади укласти новий колективний документ, який регулює роботу сектора. Термін попереднього контракту минав сім років тому. Відтак працівники транспортної системи періодично вдаються до протестів, аби вплинути на владу.

КОРОТКО

МЕКСИКА | Поліція штату Табаско оголосила про початок страйку, вимагаючи підвищення зарплат. Окрім того, правоохоронці вимагають відставки керівництва міністерства громадської безпеки Табаско. Влада штату під час перемовин із страйкарями заявила про готовність виконати частину їхніх вимог, але відмовляється змінювати керівництво міністерства громадської безпеки. У свою чергу, правоохоронці відмовилися повертатися на роботу, якщо їхні вимоги не будуть виконані повністю.

ФРАНЦІЯ | Третина рейсів в аеропортах Парижа та інших міст країни були скасовані через страйк авіадиспетчерів, які протестували проти так званого «пакту відповідальності», запропонованого президентом Франції Франсуа Олландом. Новий план економічного розвитку передбачає зменшення профспілкових соціальних внесків і скорочення робочих місць.

ГРЕЦІЯ | Працівники держсектору протестують проти звільнення та скорочення трудових прав під тиском «трійки» міжнародних кредиторів. В акції взяли участь працівники держпідприємств, органів місцевого самоврядування, медики державних лікарень, освітяни. Лікари, зокрема, протестують проти запланованого скорочення їхніх колег, які вісім місяців перебувають у так званому трудовому резерві й отримують мінімальну зарплату.

НІМЕЦЬЧИНА | Телекомунікаційний концерн Deutsche Telekom до кінця наступного року планує скоротити близько 4900 робочих місць. Таку інформацію оприлюднив представник стратегічного підрозділу компанії T-Systems, працівники якого мають намір скоротити. За словами представника компанії, звільнення заплановані не через виробничі причини, а відбуватимуться відповідно до чинних трудових угод.

КАЗАХСТАН

РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН І МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОФСПІЛОК

У парламенті Казахстану відбулася конференція на тему «Про регулювання трудових відносин та модернізації профспілок РК», на якій виступив голова Федерації профспілок Республіки Казахстан Абельгазі Кусайінов.

Голова ФІРК акцентував увагу на важливості соціального діалогу в регулюванні трудових відносин і побудові ефективної системи соціального партнерства. Абельгазі Кусайінов зазначив, що для того, аби профспілки мали змогу ефективно захищати права та інтереси робітників, необхідні масштабні реформи, зокрема у законодавстві. З цією метою розроблено проект закону та внесено зміни у відповідні законодавчі акти.

Законопроект неодноразово обговорювався на різноманітних рівнях за активної участі Федерації та її членських організацій. Відбулися зустрічі у 14 областях, у яких узяли участь понад 6,5 тис. профспілкових активістів. За два з половиною роки

профспілки внесли 220 пропозицій, 35 із яких прийнято, їх положення стосуються принципів створення профспілок, їх прав і гарантій, участі в системі соціального партнерства.

Сьогодні вже запровадили статті законопроекту, що по-новому визначають функції соціального партнерства щодо розширення повноважень і чіткого розмежування функцій комісії із соціального партнерства всіх рівнів.

Профспілки впевнені, що прийняття пакета законопроектів забезпечить запровадження позитивних змін щодо підходів до захисту законних прав та інтересів робітників, ефективно позначиться на соціальному захисті працівників.

АФРИКА

ТРАНСПОРТНИКИ СВЯТКУЮТЬ ПЕРЕМОГУ

Нещодавно членські організації Міжнародної федерації працівників транспорту (МФТ) у Мозамбіку та Анголі оприлюднили інформацію про те, що протягом 2012–2013 років завдяки реалізації у регіоні нового освітнього проекту їх профспілкові лави поповнилися майже 5 тис. нових спільчан.

Шість членських профспілок узяли участь у освітньому проекті МФТ, який відбувся завдяки фінансовій підтримці фінського профспілкового центру SASK (Центр профспілкової солідарності). Основна мета проекту – зміцнення організаційної роботи та набуття навичок ведення переговорів про колективні договори. Членські організації застосували отримані зна-

ння щодо ведення переговорів, аби домогтися у роботодавців конкретних позитивних рішень для трудящих. Деяким із них вдалося внести в угоди положення про медичне обслуговування та медичне страхування, а одна профспілка навіть спромоглася домовитися із керівництвом про виплату робітникам різдвяної премії. Заступник регіонального

секретаря МФТ по Африці Анна Каруме, яка координує запровадження освітньої програми, зазначила, що добре сплановані навчальні заходи дають конкретні результати, як-от зростання чисельності профспілок за рахунок жінок і молоді, внесення нових положень у колективні договори, виникли сильні та успішні національні координаційні комітети.

**Raïsa
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Інформаційна війна – зброя, страшніша за ядерну

Довкола України точиться потужна інформаційна війна, наслідки якої можуть бути драматичними для майбутнього держави. І всередині країни, і за її межами. Міжнародні експерти наголошують: від результату інформаційної війни залежить, якою світ уявлятиме Україну. В образі мирних демонстрантів, які повстали за майбутнє своїх дітей, чи в потворі правих екстремістів, які жбурляють коктейлі Молотова до помешкань громадян. Україна поки що програє інформаційний поєдинок із Росією. Чому так сталося, намагалися з'ясувати «Профспілкові вісті».

ЩИТ АБО МЕЧ?

Років із 30 тому американський дослідник Маршалл Маклюен почав детально аналізувати роль інформації в сучасному світі. Вчений дійшов несподіваного висновку: засоби комунікації стали новими «природними ресурсами», що збільшують багатство суспільства. Він запропонував світу цікаву тезу: «Істинно тотальна війна – це війна за допомогою інформації». І на основі багаторічних досліджень довів, що сучасні війни зазвичай ведуться в інформаційному просторі та за допомогою інформаційних видів озброєнь. Інформацію можна використати і у вигляді щита, і в образі меча. Усе залежить від того, чиї ресурс та пропаганда будуть потужнішими. Інформаційна війна безпосередньо не призводить до кровопролиття, руйнувань чи масштабних жертв. Саме це породжує безпечність, а то й легковажність у ставленні до «словесних баталій». Саме так сталося в Україні. Ми недооцінили ступінь руйнувань і шкоди, яких завдає інформаційна війна суспільній психології, не усвідомили, що за масштабами і наслідками вони можуть переважати наслідки збройних конфліктів. Тільки зараз, у роз-

пал інформаційної війни Росії й Україні ми, нарешті, збагнули, яку загрозу не тільки нашій державі, а й міжнародному співтовариству вона несе. Народний депутат України Олександр Бригинець зізнається: «Війна нині не ведеться лоб у лоб. Війна – поняття об'ємне, і часом воїнам доводиться стояти, а атакувати – журналістам, політикам, економістам».

Головне завдання інформаційних воєн полягає в маніпулюванні масами, дезорієнтації та дезінформації громадян, залякуванні супротивника своєю могутністю. Нещодавно в ефірі одного з українських політичних шоу журналіст Євгеній Кисельов пояснив особливості нинішньої інформаційної війни. За його словами, російська пропаганда діє за зразками Геббельса. У Росії добре засвоєли його урок: чим страшніша брехня, тим легше в неї повірити.

Інформаційна війна коштує дорого. Та якщо є конкретне «державне замовлення», явні фінансові кошти спрямовуються на його обслуговування. Росія щедро підживлює медіа-фронт, не шкодує ресурсів. Стосовно кадрів, то й тут старші браття нас випередили. За роки диктату Путіна сформувався пропарок активних підпівачів і медійників із жорсткою внутрішньою цензурою.

Експерти переконані, що інформаційна навала почалася задовго до Євромайдану. Кремль настирливо гнув свою лінію, що Україні нема чого робити в Європейському Союзі, бо її доля – виключно Митний союз та найглибша інтеграція в Росію. Деякі пропагандисти кремлівської політики відверто натякали, що перспектива України – губернія в складі

РФ. Інакше – розруха, беззаконня, кінець незалежності і крах держави як такої. Однак перший етап інформаційної війни Росія провалила. Бо переміг Євромайдан. Та це тільки розлютило оточення нового диктатора, який не полишив і не збирається полишати мрію про відродження імперії. Відтак інформаційна війна набрала таких шалених обертів, що Україна розгубилась. Наша країна ніяк не очікувала такого удару з боку «гаранта національної безпеки».

КРЕМЛІВСЬКІ МІФИ, ВИГАДКИ, БРЕХНЯ

Суспільний запит на інформаційну війну в Росії було сформовано заздалегідь. З перших днів після повалення режиму Януковича російські ЗМІ навпереліб жахали своїх співгромадян: в Україні хаос, держава розвалюється на дрібні шматки, країною керує купка бандитів, на вулицях міст і сіл – озброєні радикали й бандерівці, які знищують пам'ятники, руйнують церкви, а найстрашніше – вбивають людей. Усіх підряд. Молодих і старих. Екстремісти, нацисти п'ють кров немовлят прямо посеред Києва. Та найгірше – спалюють будинки «регіоналів», комуністів, російськомовних громадян.

Політичний бомонд Росії добре засвоїв уроки Геббельса: той, хто контролює інформаційне поле, має владу. Відтак контроль над телебаченням, а воно продукує 90% думок і фактів, тотальний. Росія влаштовує своїм глядачам повноцінне шоу «про жахиття й беззаконня» в Україні. На нього не шкодують великих

В Україні 90% людей слухають радіо: 1% – у машині, 73% – вдома, а 26% – на роботі.

На Заході України російські новини дивляться 2% мешканців, у центрі – 5%, на півдні – 12%, східі – 18,5%, а найбільше в Криму – 28%.

Завоювати симпатії і прихильність громадян можна лише зважено, продумано і дозоровано інформацією

грошей – захоплюючи сценарій, вишукана акторська гра, відповідна музика, спеціальні ефекти, шокуючий відеоряд. Кремль поспішає зобразити протестувальників радикалами й екстремістами.

Тримати свого глядача за дурня – звична практика для російських телевізійників. Інформація за будь-яку ціну. Не біда, що це дезінформація, глядач чи слухач проковтне наживку. Головне – сформувані «правильну» громадську думку.

Показують на каналі ОРТ, як українці покидають Україну і шукають притулку в південних областях Росії – Брянській, Курській, Вологодській. Називають число 140 тис. біженців, показують колони автобків і навіть не прибирають з картинок назву пункту, розташованого за 80 км від Львова на кордоні з Польщею. Ефіри практично всіх російських каналів заповнені відвертою брехнею. Маніпулювання громадською думкою досягає апогею. Особливо старається головний пропагандист Федерації, «приватний» журналіст Кремля Дмитро Кисельов. Його передачі

– цинічний сплав напівправди і домислів про Україну. Кисельову дозволено все. Навіть погрози Сполученим Штатам про перетворення їх територій на купку ядерного попелу. Після таких заяв росіяни, певне, ще більше утверджуються в силі й могутності своєї держави, а Кремль аплодує «сміливцю».

Позмагатися з Кисельовим намагаються й інші тележурналісти та ведучі програм. Інформаційна машина Москви працює на підвищених обертах. Її продукт безперешкодно надходить і до українського глядача. Російські канали не забороняли, не відключали, не фільтрували. Ігнорували в надії, що люди самі оцінять, де правда, а де відверте перекручування фактів. Словом – не реагували. І як наслідок, поступилися Росії.

ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ НЕ ВІДБУЛОСЯ

Директор соціальних програм Центру Разумкова Людмила Шангіна так зма-

лонала ситуацію: «Росія веде інформаційну війну проти України. А ми, українці, недооцінили масштаби і програли». Як наслідок, на думку експерта, багато східних українців дійсно бояться західних, яких російські ЗМІ зображують радикальними націоналістами, крайніми екстремістами. Пані Шангіна вважає острах перед правими радикалами перебільшеним, але переконана, що враховувати і говорити про такі настрої нині просто необхідно.

Сьогодні йде боротьба за «уми громадян». Це складова поки що «холодної війни». Завоювати симпатії і прихильність громадян можна лише зважено, продумано і дозоровано інформацією. За словами керівника ГО «Телекритика» Наталії Лігачової, одна з проблем полягає в тому, що медіа не замислюються, як їхня інформація буде сприйнята в різних частинах країни. А директор Фонду «Демократичні ініціативи» Ірина Бекешкіна більш категорична. На її переконання, «ЗМІ останнім часом нагадують сміттєвий бак, куди скидається все. Але в

період інформаційної війни не перспективно протиставляти одним брутальним технологіям інші. Протиставляти можна тільки правду. Тоді із шматків цієї правди складеться мапа інформаційного простору України».

Та це буде в майбутньому, близькому чи більш віддаленому. А поки що, на думку експертів, Україна фактично віддала свою медіа-сферу Росії. Відомий публіцист Сергій Рахманін зауважує: «Поняття інформаційної політики та інформаційної безпеки в цій державі, як мінімум з 2000 року, відсутнє як таке. Тобто, ми не реагували на відверто ворожі та провокаційні випадки чужих каналів. Ми не контролювали свою інформаційну політику, ми не враховували специфіку регіонів та присутність в інформаційному просторі російських ЗМІ».

Україна, схоже, не може оговтатись, що вчорашній брат перетворився на агресора. Відтак тривалий час журналісти майже соромилися називати речі своїми іменами. Регулярні російські війська в українській редакції звучали, як «активісти самооборони», «люди у військовій формі», «невідомі військові», «представники козацьких організацій», «війська спецназу», «військові з автоматами», «зелені чоловічки» тощо. Навіть коли російська армія вдерлася на територію Криму, українське суспільство інформували, як одну за одною здають позиції військовій Збройних Сил України. Журналісти дещо захопилися пошуком «смажених» фактів: захоплення, перестрелка, поранення, полон.

Та навіть коли відійти від болючої кримської теми, цікаво, а що пропонують нашим громадянам з екранів телевізорів чи радіоприймачів? Скоротити, скасувати, анулювати, примусити, заплатити, покарати... Чому не агітують за стратегію прориву або те, як збираємо будувати нову країну?

Потрібне перебалансування на всіх рубежах. Наявність такого агресивного, ненадійного й ненаситного суцідла вимагає подбати про це якнайшвидше. Експерти наголошують, що до переліку стратегічних питань необхідно включити інформаційну безпеку. І разом із збільшенням витрат на оборонний комплекс не забути про інформаційний.

НА ВІЙНІ ЯК НА ВІЙНІ

Вони – в гущі українських подій. Вони – в гарячих точках. У прямому і переносному сенсі. Коли палали шини на Грушевського, вони знаходились у самому пеклі. Коли стріляли снайпери, діставалось і їм. Зараз їм відмовляють у поїздах до Криму. Сьогодні їх викрадають і допитують з тортурами, наставляючи автомат чи погрожуючи пістолетом. Йдеться про журналістів. Виявилось, що для російських окупантів

чесні журналісти з усього світу – практично вороги. У них одна зброя – диктофон чи телекамера. Апаратуру нищать, а самих журналістів ображають. Поблажка – виключно «для своїх, перевірених і схвалених у Кремлі». Більшість великих медійних компаній Європи направили в Україну власних кореспондентів. Якщо раніше вони послуговувались матеріалами ВВС чи Reuters, то нині власники закордонних ЗМІ воліють

отримувати інформацію з перших рук. Іноземні журналісти охоче спілкуються з українськими колегами, підтримують одне одного. Впродовж масових протестів, що сколихнули Україну, під час виконання своїх професійних обов'язків постраждали півтори сотні журналістів. Нині їх число стрімко зростає. Так звані сили кримської «самооборони» за підтримки російських окупаційних військ фактично здійснюють силову зачистку Криму від представ-

ників засобів масової інформації. Робиться це з однією метою: не допустити правдивого висвітлення подій у Криму. Йдеться не просто про перешкодження законній професійній діяльності журналістів, а про криваві розправи над громадянами України та іноземцями, що призвели до каліцтв, підриву їх фізичного та морального здоров'я. Голова Кримської асоціації вільних журналістів Лілія Бужурова ситуацію із свободою слова в Криму

охарактеризувала гранично відверто: на журналістів – українських та іноземних – оголошено «справжнє полювання із стеженням, радіоперехопленнями, нападами, захопленням у заручники». Як на реальній війні. Репортер ТСН та ведучий телеканалу «2+2» Руслан Ярмолук, який передавав свої репортажі з гарячих точок півострова, переконаний: «Журналістам, які працюють нині в Криму, можна надавати статус учасників бойових дій».

ЮВІЛЕЙ

ГОЛОВНЕ –
ТУРБОТА ПРО
ЛЮДИНУ ПРАЦІСергій БАРАНЧИКОВ,
Закарпатська обл.

Протягом своєї 45-річної діяльності в галузевій профспілці голова Закарпатської обласної організації профспілки працівників лісових галузей Володимир Миколайович Ільков незмінно піклується про покращення життя, праці та відпочинку трудівників лісової галузі нашого краю. Ті, хто працював або спілкувався з профспілковим лідером, стверджують, що він – людина щедрої душі. Інші відзначають його діловитість, ініціативність, принципиовість, компетентність як знаного фахівця лісової галузі та профспілкової роботи. Адже він пройшов трудовий шлях від токаря вузькоколейки колишнього Усть-Чорнянського лісокомбінату до голови робітничого комітету профспілки цього підприємства – одного з найбільших у Закарпатті, а згодом і голови обласної організації профспілки. Оцінюючи позитивні риси характеру Володимира Ількова, голова Закарпатської облпрофради Іван Король висловився так: «Не знав він зроду легкої роботи, за вдачею – підкорювач вершин, складні на себе завжди брав турботи, бо він – лісник від Бога й свого краю син». Безперечно, в усьому цьому є рація. Адже у Володимира Миколайовича справді відкрите людям серце.

У ВИРІ
ЩОДЕННИХ
ТУРБОТ

Профспілкова діяльність Володимира Ількова розпочалася в квітні 1969 року, коли після трудового загартування на посадах слюсаря з ремонту лісозаготівельної техніки, кавалера, диспетчера автоколони, товарознавця в Усть-Чорнянському лісокомбінаті на рідній Тячівщині його було обрано званням званням заступником голови робітничого комітету профспілки цього підприємства. У вересні 1974 року він очолив профорганізацію комбінату.

Будні голови профкому справді були неспокійними. Головне – сприяти забезпеченню виконання плану лісозаготівлі. Запорукою цьому була висока організованість колективу, міцна трудова дисципліна, створення належних умов і охорони праці, повноцінне харчування лісорубів тощо. До того ж, 23 цехові комітети профспілки, близько 140 профгруп комбінату, що об'єднували майже 3,5 тис. спілчан, були створені в структурних підрозділах, розташованих високо в горах. Спробуй охопити їх своїм впливом! І вихід було знайдено. Після кожного робочого дня лісозаготівельники по-

верталися додому в вагончиках вузькоколейки. Тож з ініціативи голови профкому Володимира Ількова народилася нова традиція – урочиста зустріч робітничої вахти: відзначали краєчухи у праці, лунав черговий випуск комбінатівської радіогазети з найсвіжішими новинами тощо.

У компетенції профкому також були питання забезпечення роботи робітничої ідеальні, водоликарні, клубу, бібліотеки. Досить згадати відомі (навіть за кордоном) ансамбль ветеранів війни і праці «Фронтівська пісня», оркестр народних інструментів. А ще – проведення спортивно-масових заходів, опікування місцевою футбольною командою «Лісоруб», шефство над місцевою школою, організація оздоровлення дітей, депутатство в Усть-Чорнянській селищній раді... Всюди намагався встигнути.

«Душа-людина» – казали про нього мешканці Усть-Чорної, Лопчухова, Руської Мокрої, Комсомольська. Коли ж восени 1998 року ці населені пункти потерпіли від страшної повені, Володимир

Ільков із перших днів був у епіцентрі стихії, чим міг, допомагав людям, організував їх вивезення з місць підтоплення, доставку їм усього необхідного. І це далеко не повний перелік добрих справ за більш ніж 30 років роботи в профспілковому комітеті.

ЧЕРЕЗ ТРУДНОЩІ
ДО РЕАЛЬНИХ
РЕЗУЛЬТАТІВ

Наприкінці 90-х років підприємства лісових галузей нашого краю переживали важкі часи. Зміна форми власності, скорочення виробництва, а подекуди й ліквідація підприємств, нехтування окремими новими власниками людського фактору...

У 2000-му головою Закарпатського обкому профспілки працівників лісових галузей було обрано Володимира Ількова. Відразу ж узяв на озброєння нову стратегію – соціального партнерства на всіх рівнях, відновлення втрачених позицій. На власній автвізії об'їздив усі підприємства лісових галузей, обговорював з керівниками існуючі проблеми, на конкретних прикладах доводив необхідність укладання на місцях колективних договорів як важливого засобу соціально-економічного захисту працівників. З профспілкою почали рахуватися, хоча не всім керівникам підприємств галузі принципова позиція Володимира Ількова була до вподоби. Опорою в цій справі стало прийняття розпорядження голови Закарпатської облдержадміністрації «Про посилення соціального партнерства з профспілками області». Результатом такої співпраці було створення нових профспілкових організацій у галузі,

обов'язкове укладання колективних договорів на кожному підприємстві, збільшення обсягів оздоровлення дітей за рахунок залучення коштів з різних джерел фінансування, відновлення практики проведення щорічних галузевих спартакіад. Нині одним з найбільш популярних у нашій області масових спортивних змагань є міжнародний футбольний турнір пам'яті знаних лісорубів – Героїв Соціалістичної Праці, переможців міжнародних змагань у 1967 році в місті Монреалі (Канада) Івана Чуси та Василя Шорбана, який з ініціативи Володимира Ількова шостий рік поспіль проводиться спільно з обласною ФСТ «Україна» (голова Владислав Кушнірчук). А сам Володимир Ільков продовжує активно займатися настільним тенісом, був переможцем і призером змагань ветеранів у цьому виді спорту.

Про активну роботу Володимира Ількова свідчать його численні нагороди: орден «Знак Пошани», нагрудний знак колишнього ВЦРПС «За активну роботу в профспілках», Почесна грамота колишньої Укрпрофради, нагрудний знак Федерації профспілок України «Профспілкова відзнака», нагороди ЦК профспілки працівників лісових галузей України, Закарпатської облдержадміністрації, обласної ради. Був обраний членом Ради Федерації профспілок України.

Голові Закарпатської обласної організації профспілки працівників лісових галузей Володимиру Миколайовичу Ількову 1 квітня виповнюється 70 років. Здоров'я, щастя, удачі, оптимізму і добра, успіхів на профспілковій ниві, здійснення усіх задумів і планів бажають йому колеги, профспілковий актив лісових галузей, дружина родина – дружина Тетяна Іванівна, донька Наталія, зять Віктор, онучка Іринка, численні друзі і знайомі. Завжди будьте на висоті, дорогий ювіляре!

СЕМІНАР

ЧАТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

20 березня відбулася чат-конференція профспілкового активу Волині із заступником Голови ФПУ Сергієм Кондрюком.

Г. ДАНИЛЕНКО,
директор НМЦ профспілок Волині

Тема конференції – «Про участь профспілок у вирішенні соціальних проблем найманих працівників в умовах поточного моменту». Серед питань, які обговорювалися, проблеми трудової міграції до Росії, правомірність звільнення окремих керівників за партійною ознакою, фінансування оздоровлення дітей влітку 2014 року з фонду соцстраху та про долю профспілкових оздоровниць в Криму.

ДУХОВНІСТЬ

«ІДУ З ДИТИНСТВА
ДО ТАРАСА»

ТЕМАТИЧНИЙ ВЕЧІР ВІДБУВСЯ
В ЗАКАРПАТСЬКОМУ ОБЛАСНОМУ
БУДИНКУ КУЛЬТУРИ ПРОФСПІЛОК

Сергій БАРАНЧИКОВ,
Закарпатська обл.

У рамках заходів Закарпатської облпрофради (голова Іван Король) щодо відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка в обласному Будинку культури профспілок відбувся тематичний вечір «Іду з дитинства до Тараса». Його підготували директор Будинку культури профспілок Ганна Табакович, заступник директора з навчально-виховної роботи ЗОШ № 8 І-ІІІ ступеня м. Ужгород Ольга Урста та педагог-організатор цієї школи Сніжана Брензович-Кичера.

У літературно-музичній композиції «Іду з дитинства до Тараса» юні дарувannya із студії художнього слова (керівник Ганна Табакович) та вокальної студії «Зорепад» (керівник Тетяна Бабець) обласного Будинку культури профспілок, вокальних ансамблів «Октава» (керівник Вікторія Якубик) та «Веселі нотки» (керівник Світлана Фрінцко) ЗОШ № 8 виконували вірші та пісні на слова Великого Кобзаря, інсценування за творами Тараса Шевченка. На сцені також виступили зразковий дитячий ансамбль народного танцю «Джерельця Карпат» обласного Будинку культури профспілок (керівник – заслужений працівник культури України Михайло Сачко). А фінальна пісня Шевченківського вечора прозвучала у виконанні Євгенії Гринчук. Вітаючи юні таланти з цікавим виступом, голова Закарпатської облпрофради Іван Король зазначив, що заходи, присвячені 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка, цього року і надалі проходять у профспілкових закладах культури, санаторіях Закарпаття. Працівники кафе «Зерно» (директор Юрій Токач), розташованому в обласному Будинку культури профспілок, влаштували для учасників свята солодкий стіл.

23 ЦЕХОВІ
КОМІТЕТИ ПРОФ-
СПІЛКИ, БЛИЗЬКО
140 ПРОФГРУП
ОБ'ЄДНУВАЛИ
МАЙЖЕ 3,5 ТИС.
СПІЛЧАН УСТЬ-
ЧОРНЯНСЬКОГО
ЛІСОКОМБІНАТУ

ПАМ'ЯТЬ

ПРОФСПІЛКИ ЗАКАРПАТТЯ ВШАНОВУЮТЬ ГЕРОЇВ-ЛІСОРУБІВ

16 березня виповнилося б 90 років від дня народження славного сина України, великого працелюба, учасника Великої Вітчизняної війни, переможця Всесвітніх змагань лісорубів на «Експо-67» у Монреалі (Канада), Героя Соціалістичної Праці Василя Юрійовича Шорбана.

Сергій БАРАНЧИКОВ

завідувач відділу організаційно-гуманітарної роботи Закарпатської обласної ради профспілок

Життя та трудова біографія Василя Юрійовича тісно пов'язані із Закарпаттям. Адже він народився в гірському селі Видричка на Рахівщині у багатодітній родині лісоруба – боко-раша. Як і всьому тодішньому поколінню, йому довелося пережити труднощі довоєнних, воєнних та післявоєнних років. Уж в 14 років почав працювати лісорубом-сплавником.

У роки війни Василь Шорбан добровільно вступив до лав Червоної армії, визволяв чехословацьке місто Жиліна, брав участь в боях у Татрах. У травні 1945 року за бойові заслуги його було нагороджено орденом Вітчизняної війни III ступеня.

Після повернення з війни – знову на роботу, у рідному ліспромгоспі. Після створення Рахівського лісокомбінату очолив бригаду лісорубів. Його самовіддана праця відзначена високими державними та профспілковими нагородами.

Василь Шорбан завжди перебував у вирі людських проблем, доброзичливо надаючи своїм землякам постійну допомогу як член колишньої Укрпрофради, активний профспілковий активіст. Його неординарна особистість назавжди залишилась в наших серцях як людини надзвичайно доброї і широї душі, вмілого наставника молоді, патріота рідного закарпатського краю.

Профспілки Закарпаття вшановують пам'ять знаного лісоруба. Обласна організація профспілки працівників лісових галузей (голова Володимир Ільков) разом з обласною радою ФСТ «Україна» (голова Владислав Кушнірчук) за

Василь Юрійович Шорбан (фото з архіву)

підтримки Закарпатської облпрофради (голова Іван Король) щороку проводять міжнародний футбольний турнір пам'яті двох героїв-лісорубів – переможців Всесвітніх змагань Івана Васильовича Чуси, члена колишнього ВЦРПС та Василя Юрійовича Шорбана. Шостий такий турнір відбудеться 17 травня на батьківщині Івана Чуси – в селищі Усть-Чорна Тячівського району. У популярному турнірі, який цього року приурочений 85-річчю Івана Чуси та 90-річчю Василя Шорбана, візьмуть участь дві футбольні команди з-за кордону – з Угорщини та Сербії, а також чотири українські команди з гірських населених пунктів Закарпаття – Тячівського та Рахівського районів.

КОНКУРС

НА КРИЛАХ ПРОФСПІЛКОВОЇ ПОЕЗІЇ

До 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка відбувся творчий конкурс «Профспілкова ліра» серед профспілкової молоді.

Як повідомляє об'єднання профспілок Харківської області (ОПХО), ініціаторами та організаторами «Профспілкової ліри» виступили Молодіжна рада ОПХО, МР членських організацій ОПХО, проект «Інтернет-радіо «Проффорґ».

«Духовним натхненником» конкурсу став заступник голови Молодіжної ради ОПХО Юрій Овдієнко. Перший етап конкурсу викликав величезне зацікавлення серед молоді. В ньому змогли взяти участь усі охочі, головне – щоб ти був членом профспілки, віком до 35 років і, звичайно, творив вірші.

Кількість учасників зашкалювала. Тому компетентному та неупередженому журі вияви-

лося надзвичайно важко визначити фіналістів.

До фіналу, який пройшов у творчій урочистій обстановці, вийшли 15 авторів. За умовами конкурсу вони мали прочитати два вірші: перший – твір, який вони надсилали в першому турі, другий – вірш, у якому мали бути три слова: «профспілка», «солідарність» або «захист» та назва тієї професії, в якій працює автор.

Глядачі тепло приймали кожного автора, бо їхні виступи справді були гідними та заслуговували лише слова вдячності.

За підсумками конкурсу Гранпрі дісталось Ганні Степаненко, диплом I ступеня одержала Яна Солдатова, II – Оксана Стойчева, III – Даліла Мескіні.

12.00

ВАЖЛИВІ ФАКТИ
ПРО УКРАЇНУ ТА СВІТ

СЬОГОДНІ
інформаційна програма

18.00

ОБ'ЄКТИВНО
З ЦЕНТРУ ПОДІЙ

15.00

АКТУАЛЬНІ ТЕМИ
З ПЕРШОДЖЕРЕЛ

21.00

РЕТРОСПЕКТИВА
ДНЯ

НОВИНИ 7 ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ

Лідерки Національного Радіо України з питань телебачення та радіомовлення ІРР/РМ/ОА М.Ів. 14.12.04 р. 308-1195 «ІРК»

ТВІЙ
інформаційний
простір

СОЦЗАХИСТ | МЕДИЧНІ ГАРАНТІЇ ОКРЕМИМ КАТЕГОРІЯМ НАСЕЛЕННЯ

ХТО МАЄ ПРАВО НА ПІЛЬГОВІ ЛІКИ?

? Які категорії населення мають пільги на отримання лікарських засобів під час амбулаторного лікування? Якими нормативними документами це право передбачено?

Основним нормативним документом, який регулює це питання, є Постанова Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань». Згідно з цією постановою безоплатно або пільгово забезпечення лікарськими засобами за рецептами у разі амбулаторного лікування особи залежить від того, до якої групи населення належить хворий, а також від категорії захворювання. Безоплатно і на пільгових умовах відпускаються лікарські засоби, зазначені у переліку лікарських засобів вітчизняного та іноземного виробництва. Відпуск лікарських засобів безоплатно і на пільгових умовах у разі амбулаторного лікування осіб аптеки провадять за рецептами, що їх виписують лікарі лікувально-профілактичних закладів за місцем проживання осіб.

Особі, які обслуговуються у відомчих лікувально-профілактичних закладах і мають право на безоплатний або пільговий відпуск лікарських засобів, отримують їх у

аптеках, закріплених за цими закладами. Витрати, пов'язані з відпуском лікарських засобів безоплатно і на пільгових умовах, провадяться за рахунок загальних асигнувань, що передбачаються відповідними бюджетами на охорону здоров'я, а також коштів Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення. У разі амбулаторного лікування лікарські засоби за рецептами лікарів відпускаються безоплатно таким категоріям громадян:

- особам, яким передбачено безоплатний відпуск лікарських засобів, згідно із Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
- особам, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, відповідно до Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших

- пенсіонерам із числа колгоспників, робітників, службовців, які одержують пенсію за віком, по інвалідності та у разі втрати годувальника в мінімальних розмірах (за винятком осіб, які одержують пенсію на дітей у разі втрати годувальника);
- дітям віком до трьох років;
- дітям-інвалідам віком до 16 років;
- дітям віком до 18 років,

При амбулаторному лікуванні лікарські засоби за рецептами лікарів відпускаються з оплатою 50% вартості для таких категорій громадян:

- інвалідів I і II груп унаслідок трудового каліцтва, професійного або загального захворювання;
- інвалідів із дитинства I і II груп;
- дітей віком від трьох до шести років;
- осіб, що їх реабілітова-

Безоплатне або пільгове забезпечення лікарськими засобами за рецептами у разі амбулаторного лікування особи залежить від того, до якої групи населення належить хворий, а також від категорії захворювання.

громадян похилого віку в Україні»;

- особам, яким передбачено безоплатний відпуск лікарських засобів, згідно із Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»;

які перенесли у 1988 році хімічну інтоксикаційну алопецію у м. Чернівці;

- дівчата-підлітки і жінки із протиположними вагітності, а також жінки, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, забезпечуються безоплатно засобами контрацепції.

но відповідно до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні», які стали інвалідами внаслідок репресії або є пенсіонерами;

- осіб, нагороджених знаком «Почесний донор України» та «Почесний донор СРСР».

ДІАГНОЗ

ЩО ЛІКУВАТИМЕМО?

? При яких захворюваннях хворі забезпечуються безоплатними ліками?

У разі амбулаторного лікування лікарські засоби відпускаються безоплатно при захворюваннях, до яких належать: онкологічні та гематологічні захворювання; діабет (цукровий і нецукровий); ревматизм; ревматоїдний артрит; пухирчатка; системний гострий вовчак; системні, хронічні, тяжкі захворювання шкіри; сифіліс; лепра; туберкульоз; аддисонова хвороба; гепатocereбральна дистрофія; фенілкетонурия; шизо-

френія та епілепсія; психічні захворювання (інвалідам I та II груп, а також хворим, які працюють у лікувально-виробничих майстернях психоневрологічних і психіатричних закладів); стан після операції протезування клапанів серця; гостра переміжна порфірія; муковісцидоз; тяжкі форми бруцельозу; дизентерія; гіпофізарний нанізм; стан після пересадки органів і тканин; бронхіальна астма; хвороба Бехтерева; міастенія; міопатія; мозочкова атаксія Марі; хвороба Паркінсона; інфаркт міокарда (перші шість місяців); дитячий церебраль-

ний параліч; СНІД, ВІЛ-інфекція; післяопераційний гіпотиреоз, у тому числі, з приводу раку щитовидної залози; гіпопаратиреоз; вроджені дисфункції кори наднирників. Безоплатний відпуск лікарських засобів за переліченими категоріями захворювань проводиться лише у разі амбулаторного лікування основного захворювання, за яким хворим надано пільги. Хворі на СНІД та ВІЛ-інфіковані, незалежно від основного захворювання, мають право на безоплатний відпуск лікарських засобів за наявності в них будь-яких інших захворювань.

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА

ПРАВО НА ЖИТЛОВУ СУБСИДІЮ

? Кому призначається субсидія за житлово-комунальні послуги?

Право на призначення субсидії мають сім'ї, у яких розмір плати за житлово-комунальні послуги перевищує обсяг визначеного урядом обов'язкового відсотка платежу: 10% чи 15% середньомісячного сукупного доходу сім'ї. Субсидія призначається уповноваженому власникові (співвласникові) житла, наймачеві державного та громадського житлового фонду, членові житлобудівельного (житлового) кооперативу, власникові (співвласникові) житлового приміщення, на якого відкрито особливий рахунок за місцем реєстрації. У разі смерті особи, на яку відкрито особливий рахунок, надання субсидії не призначається за умови, що у житловому приміщенні зареєстровані інші особи, яким нараховується плата за житлово-комунальні послуги.

Якщо особа, що перебуває у шлюбі, проживає окремо від чоловіка (дружини) сама або з неповнолітніми дітьми, на яких не отримує аліментів, і є уповноваженим власником, співвласником або наймачем житла, на якого (яку) відкрито особливий рахунок, субсидія призначається лише на норму володіння чи користування житловою площею без урахування додаткових 10,5 кв. метра на сім'ю.

У разі коли у житлових приміщеннях зареєстровані неповнолітні діти, які залишилися без батьківської опіки, субсидія призначається за заявою опікуна і розраховується відповідно до розміру пенсії у зв'язку із втратою годувальника та інших соціальних виплат, які отримує опікун на дітей.

Субсидія не призначається, якщо неповнолітні діти, маючи батьків, зареєстровані в житловому приміщенні самі.

БЕЗ ОПЛАТИ

...НЕПРАЦЮЮЧОМУ БЕЗРОБІТНОМУ НЕ НАДАЄТЬСЯ

? Чи має право розраховувати на житлову субсидію працездатна жінка, котра не має роботи та не перебуває на обліку у службі зайнятості?

Субсидія не призначається у разі, якщо серед зареєстрованих у житловому приміщенні осіб є працездатна особа, котра не працює і не навчається, при цьому не шукає роботу через службу зайнятості протягом трьох місяців, що передують місяцю звернення за субсидією.

Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA

Відкриття фестивалю

Кирило ЛАТИШЕВ, «ПВ»
Фото автора

От і настав тиждень документального кіно та фотовиставок, а той, хто відвідав цей фестиваль, я впевнений, отримав безліч вражень та неабияке задоволення. Майданчики показу – столичний Будинок кіно, кінотеатри «Кінопанорама» та «Київ». З 21 по 28 березня відвідувачі також мають можливість поспілкуватися з авторами й обговорити свої враження від переглянутих картин, яких, до речі, не один десяток. Це стрічки режисерів з різних країн світу, в яких втілено життєві та правові проблеми суспільства.

Прес-конференція журі фестивалю

Відкриття фестивалю в Будинку кіно зібрало численних шанувальників цього виду мистецтва, тож глядацький зал був у центрі заповнений охочими долучитися до високого кіно. Крім того, в рамках Docudays UA представлені кілька фотопроектів, присвячених правам людини, зокрема «Фото 51: чи прописана корупція в ДНК Росії?», «Обличчя свободи. Майдан».

Автор виставки – Михайло Фрідман. Проект «Фото 51: чи прописана корупція в ДНК Росії?»

Кадри з фільму «Тренер Зоран і його Африканські тигри» режисера Сема Бенстеда

БАНДУРА ЯК КНИГА

На шанування 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка працівники Тернопільської бібліотеки для дорослих на чолі із своєю завідувачкою Світланою Козелко вирішили зробити щось оригінальне, ексклюзивне. І четверо працівниць цього закладу культури, сім добровільних помічників та майже всі члени родин ентузіастів створили унікальну книгу «На струнах душі Кобзаря». Майже не метафора! Річ

у тім, що згаданий артбук майстерно вкладено в бандуру, виготовлену з фанери й бамбука. Роботу розпочали торік у листопаді, а завершили нині в лютому. Творча робота так захопила умільців, що вони не лічили годин, затримувалися в бібліотеці допізна, та ще й брали додому щось доробляти. Але витвір вийшов на славу! Чому кажемо артбук? Бо в книзі не лише вірші Тараса Григоровича, а й його вишитий портрет, портрет із вовової гуші й ще чимало цікаво-

го, розповідає newstru.ua. А й справді: книга має 9 аркушів із цуклого «коксамитового» паперу, їх гортають за допомогою стрічок. Узагалі, як знаєчас Світлана Козелко (там же), для кожної сторінки використано різні техніки: вишивка, серветки, малюнки, квілінг, блокнот, декорований під «міні-Кобзар», а також шпалерний декор. Пані Світлана переконана, що така «бандура» буде вельми дочечною у бібліотечному етноцентрі. Вона обрала такі шевченківські

рядки, аби процитувати їх журналісту інтернет-видання: «Усім нам

вкупі на землі єдиномисліє подай і братолубіє пошлі!»...

ПОЧУЙМО ОДИН ОДНОГО...

УСЕ – ТЕАТР!

Міжнародний інститут театру (International Theatre Institute), скорочено МІТ, із центром у Парижі – міжнародна театральна організація, заснована ЮНЕСКО в Празі 1948 року. У країнах-членах МІТ, а таких нині вже близько ста, створено відповідні національні центри (в Україні так само), представники яких кожні два роки збираються на конгрес, що є верховним органом інституту. МІТ сприяє встановленню контактів між театрами різних країн, обміну інформацією. 1961 року у Відні делегати IX Конгресу Міжнародного інституту театру ухвалили щорічно 27 березня відзначати Міжнародний день театру під девізом «Театр як засіб взаєморозуміння й зміцнення миру між народами».

Щороку Міжнародний інститут театру пропонує якось відомому театальному діячеві звернутися до світової громадськості з певним посланням, міжнародним зверненням. Перше таке послання написав 1962 року славетний французький письменник, поет, драматург, художник і режисер Жан Кокто. У 2008 році почесну місію було покладено на відомого канадського режисера театру й кіно, актора, драматурга й сценариста, засновника та художнього керівника квебекського театру Ex Machina, одного з найвідатніших театральних діячів сучасності Робера Лепажа. Він казав про те, що не варто побоюватися наступу технологічних новацій на театральний кім: «Театр ґрунтується на технології, її боїться не слід. Збереження й виживання театролого мистецтва залежить від його здатності видозмінюватися, використовувати нові інструменти й нову мову», – йшлося у посланні. Торік у Міжнародний день театру до громадськості звернувся італійський драматург, режисер, театрик сценічної майстерності, блискучий актор і майстер імпровізацій, лауреат Нобелівської премії Даріо Фо.

Нині ж не можна оминати мовчання схвильоване відеозвернення акторів і діячів культури України до своїх російських колеґ та глядачів: нас об'єднують добрі, дружні зв'язки, сцена, що є «батьківщиною творчої людини», казали вони; ми не хочемо війни, ми – за мир, ми обстоюємо свободу, взаєморозуміння, людську гідність, адже саме про це написані країні п'єси світової драматургії! Театр щедро обдарував світ своїми термінами, аж до «театр воєнних дій» (справді ґрунтується на технології). Або термін «репліка»: люди вміють чути один одного й уміють не чути. Це ґрунтовніше – «роль»: у житті, на кону, на сцені історії...

ПОСТАТІ | ЗІРКА Й ЖИТТЯ МАРІЇ ЗАНЬКОВЕЦЬКОЇ
ЗАРУЧЕНА ІЗ СЦЕНОЮ

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Витончена жінка з виразними очима, які вміють змінюватися так, ніби шоразу бачиш перед собою різних людей: то вони глибоко сумують, а то випромінюють щастя, погляд – то задумливо-споглядальний, а то звернений усередину, наче веде діалог з власною душею... В цих очах розум, у рухах – підкорююча жіночність, і все це робило Марію Заньковецьку красунею, хоча, відверто кажучи, вона такою не була.

Заньковецька – одна з найталановитіших, найяскравіших театральних актрис кінця XIX – початку XX століть. Перша народна артистка України.

Її зірка спалахнула враз, хоч і не одразу. Уроджена Марія Адамовська, а за чоловіком Хлистова, вона була улюбленою дочкою в шляхетній родині, чия садиба знаходилася в селі Заньки на Чернігівщині. З дитинства любила розіграші, залюбки брала участь в аматорських виставах. Марії було лише 22 роки, коли разом із чоловіком – офіцером-артилеристом приїхала у фортецю Бендери, стратегічний пункт під час російсько-турецької війни 1877–1878 років, пише директор музею Марії Заньковецької Наталя Бабанська (primetour.ua/ru). У фортеці було нудно, та одного разу сюди прибув красень-військовий, кавалер Георгієвського хреста Микола Садовський, теж актор-аматор з видатними здібностями. Він запроваджує театральні вистави, залучає до сцени й Марію Костянтинівну. Ставили «Наталку-Полтавку», сцени з воєнних подій – і мали неабиякий успіх! Оточучі настійно радили талановитій парі йти на професійну сцену. Отак народився неповторний дует, який єднали любов до сцени й взаєм-

ні ніжні почуття, завдяки яким їхня гра справляла особливо сильне враження.

Для Марії, яка взяла собі сценічне прізвище за назвою малої батьківщини, любов до Театру й до Миколи Садовського стали нероздільними й визначальними. «Історія її життя – це історія любові, – розповідає Наталя Бабанська (там же). – Велике кохання... дало їй багато щасливих і гірких хвилин, своїми драматичними колізіями перегукувалося із сюжетами п'єс, в яких вона грала».

Коли Марія Заньковецька у вересні 1882 року наважилася прийняти запрошення Миколи Садовського вступити до трупи Марка Кропивницького, якого називали батьком українського театру, вона ще була заміжня. Тогочасні закони й уявлення не дозволяли жінці бути «самостійною», засуджували самовияв. Розірвавши шлюб, Заньковецька втратила суспільне реноме, право вдруге вийти заміж, прихильність батька. Й лише величезна внутрішня сила, усвідомлення своєї місії й щире кохання допомогли їй усе це пережити.

На той час українську сцену прикрашали неповторно яскраві й талановиті люди – Марко Кропивницький, Михайло Старицький (який був ще й театральним спонсором), видатний драматург-філософ Іван Карпенко-Карий, його рідні брати Панас Саксаганський та Микола Садовський (брати Тобілевичі)... Й серед цієї блискучої плеяди – одна жін-

само високо возніс Соломію Крушельницьку італійський критик Рінальдо Кортопасі – як єдину жінку серед блискучих чоловіків-співаків, котра ще вища за них за талантом. Марія Заньковецька грала комедійні ролі, в яких виблискувала природженою музикальністю, співала, танцювала; однак талант її був безмежний, молода актриса створила низку образів романтичних та глибоко драматичних, що принесли їй величезний успіх і широке визна-

«Для мене театр – передусім і після всього – храм».

Марія Заньковецька

МІЖ ТРОЯНДАМИ Й ШИПАМИ...

Театрознавці звертають особливу увагу на гру Заньковецької в п'єсі «Глайт, або ж Павук» Марка Кропивницького. Її героїня впродовж усієї дії перебуває в нервовому напруженні, проходить за короткий сценічний час від щастя й надії до розчарування й розпаду; все закінчується божевіллям і смертю Олени. Працюючи над роллю, Заньковецька вивчала наукові, медичні, аж до фізіологічних, описи психологічного стану, який їй належало відтворити, раділася з

науковцями. Ці дослідження актриси, поміжені на талант і власні переживання, принесли буквально вражаючий результат: публіка була в захваті від її вміння передати найтонші нюанси, всю складну динаміку почуттів Олени. Напруження не витримала сама актриса, після першої вистави два тижні хворіла. А художник-фотограф П. Пясецький на підставі цієї ролі зробив унікальну фотосію «Вираз почуття»: «Звістка про смерть

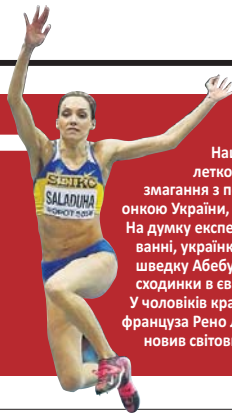
сина», «Скорбота», «Несамовитість», «Тихе божевілля», які не зобразила, а, власне, прожила Заньковецька. Через Садовського, що виявився невірним і легковажним, Марія Заньковецька страждала все життя, продовжуючи кохати. Вона втомилася прощати його, й урешті-решт вони розсталися. А страждання люблячого жіночого серця примножували вплив на глядачів невідворотної енергетики її сценічних героїнь, робили їх незабутніми.

У ній підкорювало все: гнучкість, пластика, низький глибокий голос, абсолютна природність сценічної поведінки. За роль Ярени в п'єсі «Невольниця» за Т. Шевченком сам Кропивницький подарував актрисі бірюзовий перстень, сказавши: «Заручаю тебе, Марусю, із сценою, тепер мені є для кого писати драми» (там же). Неймовірною емоційною силою був позначений і образ Харитини з п'єси І. Карпенка-Карого «Наймичка». Мабуть, ніхто не вмів так передавати страждання, як Заньковецька. Сам автор, сидючи в глядачевому залі, плакав...

Вистава «Наймичка», пише Наталя Бабанська, із Заньковецькою у головній ролі стала гучною подією під час перших гастролей української трупи в Петербурзі (1886). Успіх був шалений, квитки буквально розхалили, й столиця імперії зробила відкриття: український театр демонструє високохудожнє, істинно професійне, незабутнє мистецтво!

СПОРТ

САЛАДУХА ПІДКОРИЛА ЄВРОПУ

Нашу співвітчизницю Ольгу Саладуху визнано кращою легкоатлеткою лютого в Європі за версією ЕА. Українка в лютому виграла змагання з потрійного стрибка в Обонні (14,60 м), після чого стала чемпіонкою України, повторивши найкращий результат сезону в світі (14,65 м). На думку експертів, журналістів і вболівальників, які брали участь у голосуванні, українка випередила росіянку Марію Кучіну (стрибки у висоту) й шведку Абебу Арегаві (біг на 1500 м), які посіли відповідно другу та третю сходинки в європейській таблиці про ранги влодобань. У чоловіків кращим легкоатлетом останнього зимового місяця визнано француза Рено Лавілені, який на турнірі «Зірки жердини» у Донецьку встановив світовий рекорд із стрибків з жердиною (6,16 м).

БАКЕТБОЛ | ДЕ ВІДБУДЕТЬСЯ ЧЕ?

УКРАЇНА ЗБЕРІГАЄ ЄВРОБАКЕТ-2015

Обрання нашої країни місцем проведення фінальної частини континентальної баскетбольної першості 2015 року вселило позитивний настрій у серця багатомільйонної армії шанувальників гри помаранчевим м'ячем. Однак останні політичні події та пертурбації на владному олімпі поставили під питання проведення в Україні баскетбольного Євро-2015.

Володимир ПОЛТАЄВ
спеціально для «ПВ»

Як відомо, на береги Дніпра чемпіонат Європи з баскетболу має завітати влітку 2015 року: в турнірі братимуть участь 24 найкращі баскетбольні команди континенту, глядачі побачать 90 захоплюючих матчів на новітніх аренах, які до того часу мають постати в Києві, Львові, Дніпропетровську, Донецьку, Одесі й Харкові.

Однак нещодавно голова оргкомітету Євробаккету-2015 Маркіян Лубківський офіційно заявив про неможливість проведення повноцінної підготовки до головного баскетбольного турніру Старого Світу. Він зазначив, що через складну економічну й політичну ситуацію, а також агресію Російської Федерації наша держава може передати право на проведення турніру іншій країні. При цьому Маркіян Лубківський вважає можливим проведення Євробаккету-2015 іншими претендентами, а ФІБА-Європа могла б надати Україні право на ЧС-2017.

Така заява вітчизняного функціонера спричинила справжній переполюх. Справа в тому, що в континентальній баскетбольній організації

Фото ukrbasket.net

ФІБА-Європа й без того виникало чимало сумнівів щодо спроможності України підготувати й провести Євробаккет на тлі подій, що відбуваються в нашій країні. І на Заході дедалі частіше лунають пропозиції забрати Євробаккет в Україну, зокрема готовність прийняти ЧС-2015 висловили Франція, Латвія та Польща. Але також удару в спину від власного чиновника вітчизняній баскетбольній вболівальниці відверто не чекали.

Тож уся спортивна верхівка країни змушена була наввипередки спростовувати бажання України позобутися ЧС-2015. Міністр молоді та спорту Дмитро Булатов повідомив, що ми ніколи не відмовлялися і не

збираємося відмовлятися від проведення цього заходу, адже турнір є стратегічним проектом з розвитку спортивної інфраструктури України. Наразі головним питанням організації і проведення Євробаккету-2015 залишається перегляд кошторису турніру. Раніше в нього готові були вкласти 8 млрд грн, наразі йдеться про суму орієнтовно в 1,1 млрд. Лівову частку фінансування має бути покладено на приватних інвесторів.

Віце-президент Федерації баскетболу України, президент дніпропетровського БК «Дніпро» Валерій Кондратьєв вважає, що поки немає підстав говорити про перенесення Євробаккету-2015 до іншої країни. Він підтвердив, що існують певні труднощі з фінансуванням проекту з боку держави, проте підкреслив важливу роль приватних інвесторів, які виконують взяті на себе зобов'язання.

Буквально днями президент ФБУ Олександр Волков заявив, що арени для Євробаккету-2015 побудують вчасно, на сьогодні ж під сумнівом перебуває хіба що доля арени в Харкові, спорудженням якої опікувалася група компаній ВЕТЕК бізнесмена Сергія Курченка, оголошеного в розшук. А після зустрічі в Мюнхені з представниками ФІБА-Європа головний баскетболіст країни повідомив, що Євробаккет залишається в Україні. «Ми довго радилися. Я пояснював політичну, економічну ситуацію, поінформував про підготовку арен та майбутні перспективи. Члени ФІБА-Європа прийняли рішення, що Євробаккет залишається в Україні. Сдине, ми повинні тримати їх у курсі політичних реалій та найближчим часом підготувати новий план підготовки», – поінформував Олександр Волков.

КОРОТКО

ОЛІМПІЗМ

НА ЧАСІ – ОЛІМПІЙСЬКІ ПРОГРАМИ

Днями президент Національного олімпійського комітету України Сергій Бубка під час семінару-наради з головами регіональних відділень заповнив, що всі заявлені олімпійські програми буде виконано.

НОК продовжує роботу задля виконання всіх раніше оголошених та затверджених Генеральною асамблеєю НОКУ програм та проектів, зазначив головний олімпієць країни. «Попри складну ситуацію в країні Національний олімпійський комітет і його осередки працюють консолідовано, злагоджено, ефективно. Це важливо, адже спорт і олімпійський рух завжди об'єднували людей і несли мир, єдність, добро і благополуччя», – наголосив Сергій Бубка. Він також повідомив, що в усіх об-

ластях наразі активно проводяться Всеукраїнські олімпійські проекти, спрямовані передусім на молоде покоління. Зокрема, йдеться про акції «Олімпійське лелечення», «Олімпійські уроки», Do like Olympians та багато інших. Загалом від початку року по всій Україні Національним олімпійським комітетом та його відділеннями проведено 149 заходів. Учасники засідання обмінялися думками, ідеями та пропозиціями щодо розвитку олімпійського руху та спорту в регіонах.

БІАТЛОН | ЗАВДАННЯ НА СЕЗОН ВИКОНАЛИ

ЗГАДАЛИ ПРО ОЛІМПІЙСЬКЕ «ЗОЛОТО» Й ІНШІ МЕДАЛІ

У загальному заліку Кубка націй жіноча збірна України посіла підсумкове четверте місце, гарантувавши собі максимальну квоту і на наступний сезон. Чоловіча збірна України в командному заліку фінішувала восьмою.

Фото noc-ukr.org

Володимир ПОЛТАЄВ
спеціально для «ПВ»

Перемогу в загальному заліку Кубка націй і в чоловіків, і в жінок здобула команда Норвегії.

Але й для наших стріляючих лижниць сезон видався напружод вдалим. Тож Олену

Підрушну, Юлію Джиму, Віту й Валентину Семеренко, наставників збірної та президента Федерації біатлону України Володимира Бринзак в Олімпійському домі вітали президент НОКУ Сергій Бубка і міністр молоді та спорту Дмитро Булатов. Спортивні керівники привітали дівчат та тренерський склад з блискучими перемо-

гами, разом згадали найяскравіші моменти Олімпійських ігор, після чого вручили їм квіти та пам'ятні подарунки, побажавши гарного відпочинку та нових переможних виступів. Дмитро Булатов зазначив, що найближчим часом усі фінансові зобов'язання перед олімпійськими чемпіонками та їх тренерами за здобуті наго-

роди Ігор-2014 будуть виконані державою в повному обсязі. Нагадаємо, що цього сезону крім олімпійського «золота» та «бронзи» вітчизняні біатлоністки вибороли п'ять нагород на останній світовій першості, а на етапах Кубка світу поповнили скарбничку української збірної сімома медалями.

ДЗЮДО

ВІСІМ МЕДАЛЕЙ ІЗ ТБІЛІСІ

З етапу Гран-прі з дзюдо, який 23 березня завершився в грузинській столиці, збірна України повернулася з вісьмома нагородами.

У Тбілісі українці завоювали «золото», три «срібла» і чотири «бронзи». На найвищу сходинку п'єдесталу пошани зійшов Артем Блошенко (вагова категорія 100 кг), поступилися у фінальних схватках Георгій Зантарая (66 кг), Марина Черняк (48 кг), Вікторія Турк (78 кг), змушені були вдово-

льнитися третім місцем Вадим Синявський (90 кг), Станіслав Бондаренко (понад 100 кг), Тетяна Левицька (52 кг) і Шушана Гевондян (57 кг). Здобувши загалом вісім медалей етапу Гран-прі, збірна України зуміла посісти п'яте загальнокомандне місце серед 23 країн-учасниць змагань.

